

Ministerstwo Sprawiedliwości

Podsekretarz Stanu
Dariusz Mazur

BK-VII.0520.367.2024
Warszawa, 25 listopada 2024 r.

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

przekazuję odpowiedź na interpelację nr 5883 Pana posła Macieja Tomczykiewicza skierowaną do Ministra Sprawiedliwości *udziału tłumaczy przysięgłych w rozprawach w formie zdalnej*.

Sądy cywilne korzystają z pomocy tłumaczy przysięgłych podczas składania zeznań przez strony i świadków na posiedzeniach zdalnych.

Na podstawie art. 151 § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 1568; dalej: k.p.c.), w postępowaniach cywilnych przewodniczący posiedzenia może zarządzić przeprowadzenie posiedzenia jawnego przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających jego przeprowadzenie na odległość (posiedzenie zdalne), jeżeli nie stoi temu na przeszkodzie wzgląd na charakter czynności, które mają być dokonane na posiedzeniu i jednocześnie przeprowadzenie posiedzenia zdalnego zagwarantuje pełną ochronę praw procesowych stron oraz prawidłowy tok postępowania. W takim przypadku na sali sądowej przebywają sąd i protokolant, a pozostałe osoby uczestniczące w posiedzeniu nie muszą przebywać w budynku sądu prowadzącego postępowanie. Zapis obrazu i dźwięku z czynności procesowych odbywających się na sali sądowej przekazuje się do miejsca przebywania uczestników

posiedzenia, w tym tłumacza i stron lub świadków, którzy zgłosili zamiar zdalnego udziału w posiedzeniu sądu oraz miejsca przebywania tych uczestników posiedzenia do budynku sądu prowadzącego postępowanie (art. 151 § 2 zd. 2 k.p.c.).

Przewodniczący może zarządzić przeprowadzenie posiedzenia zdalnego z urzędu lub na wniosek osoby, która ma uczestniczyć w posiedzeniu i wskazała adres poczty elektronicznej (art. 151 § 3 k.p.c.). Przewodniczący może także zarządzić, że osoba pozbawiona wolności będzie uczestniczyć w czynnościach procesowych wyłącznie w ramach posiedzenia zdalnego (art. 151 § 4 k.p.c.). Ponadto w postępowaniu cywilnym zachodzi możliwość, na podstawie art. 235 § 2 k.p.c., przeprowadzenia poszczególnej czynności dowodowej przy wykorzystaniu form komunikacji elektronicznej (np. podczas przeprowadzenia dowodu z przesłuchania stron lub świadka z udziałem tłumacza przysięgłego).

Dla skorzystania ze zdalnej formy przeprowadzenia dowodu nie jest konieczne, aby zaistniały szczególne przeszkody o charakterze komunikacyjnym, czy zdrowotnym. Ustawodawca przewidział taką formę w celu usprawnienia, ułatwienia przeprowadzenia dowodu np. w sytuacji, gdy biegły przebywa w miejscowości znajdującej się w oddaleniu od siedziby sądu (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku V Wydział Cywilny z 17 lipca 2020 r. V ACa 41/20).

Procedura karna również przewiduje możliwość wzięcia udziału w rozprawie przeprowadzanej na odległość (zdalnej) przez tłumacza. Podstawa prawna znajduje się w art. 374 § 3-9 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 37; dalej k.p.k.). Stosownie do art. 374 § 4 k.p.k. przewodniczący może zwolnić z obowiązku stawiennictwa na rozprawie oskarżonego, oskarżyciela posiłkowego albo oskarżyciela prywatnego, którzy są pozbawieni wolności, jeżeli zostanie zapewniony udział tych stron w rozprawie przy użyciu urządzeń technicznych, umożliwiających udział w rozprawie na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku.

Natomiast zgodnie z art. 374 § 8 k.p.k. tłumacz, jeśli zachodzi potrzeba jego udziału w rozprawie przeprowadzanej na odległość, bierze w niej udział w miejscu przebywania oskarżonego niewładającego w wystarczającym stopniu językiem polskim lub w miejscu przebywania osoby, co do której zachodzą okoliczności określone w art. 204 § 1 pkt 1 k.p.k. (osoba głucha lub niema, z którą nie wystarcza porozumienie się za pomocą pisma), chyba że przewodniczący zarządzi inaczej.

Możliwość wzięcia przez tłumacza udziału w rozprawie prowadzonej na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku, wynika ponadto z art. 204 § 3 k.p.k. Zgodnie z tym przepisem do tłumacza stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące biegłych. Natomiast stosownie do art. 197 § 3 k.p.k. do biegłego stosuje się m.in. art. 177 k.p.k., który przewiduje możliwość przesłuchania przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie tej czynności na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku.

Dodatkowo wyjaśniam, że przepisy Kodeksu postępowania karnego przewidują także wzięcie udziału przez tłumacza w posiedzeniu w przedmiocie zastosowania tymczasowego aresztowania w miejscu przebywania oskarżonego (podejrzanego) w przypadku, gdy odstąpiono od jego przymusowego doprowadzenia do sądu, a został zapewniony jego udział w posiedzeniu, w szczególności złożenie przez niego wyjaśnień, przy użyciu urządzeń technicznych, umożliwiających przeprowadzenie tego posiedzenia na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku. (art. 250 § 3b i 3g k.p.k.).

Z wyrazami szacunku

Dariusz Mazur
Podsekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/